

כמים חיים

בנשיאותו של הרב חיים אידלס שליט"א

בהוצאת ע"ר "איש צדיק היה" 580546158

גליון מספר 386

ח' אייר
תשפ"ו

פרשת אחרי מות-קדושים

עומדנו, והסייגים והתוספות באים על מנת להיות לעזר לעלייה זו.

פרשה זו בה ישנם ציונים רבים פותחת דווקא בציווי זה על הקדושה. באה התורה ללמדנו שכאשר אנו עתידים לעסוק במצוות רבות ראשית כל יש את הקדושה והטהרה. בשביל ההתקדשות עלינו להביט למעלה "כי קדוש אני ה' אלהיכם", כהסבר הרמב"ם (הלכות דעות פרק א הלכה ו):

"מה הוא נקרא חנון אף אתה היה חנון, מה הוא נקרא רחום אף אתה היה רחום, מה הוא נקרא קדוש אף אתה היה קדוש, ועל דרך זו קראו הנביאים לאל בכל אותן הכנויות ארך אפים ורב חסד צדיק וישר תמים גבור וחזק וכיוצא בהן, להודיע שהן דרכים טובים וישרים וחייב אדם להנהיג עצמו בהן ולהדמות אליו כפי כחו".

אנו נקראים להיות קדושים, להביט כלפי מעלה אל הקב"ה ולהדמות אליו. כפי שהקב"ה נקרא קדוש משום שהוא נבדל מן החומר כך גם אנו צריכים להיות מובדלים ומופרשים מכל דנדוד חטא, אשמה ועוון, וכל שעבוד חומרי ואזי נזכה לשפע ממרום כשכר על דביקותנו.

שבת שלום!

בזרנו של ר' אריה

יצא ד"ר אבא אחימאיר ז"ל מביתו כשהוא חבוש במגבעת. שאלתו רעייתו סוניה: "מאימתי חובש אתה מגבעת?". השיבה: "יוצא אנכי לירושלים, ויתכן שאפגוש ברחוב בר' אריה, ולא אמצא מנוחה לנפשי אם יראני ר' אריה כשאני מהלך גלוי ראש...".

ובהגיע ר' אריה לרמת-גן, פקד את מעונו של אב"א אחימאיר. הבחין האורח שחסרות כמה מזוזות בבית. לא אמר מלה, אך אחרי שובו ירושלימה טרח ושלח לאחימאיר חבילת מזוזות לביתו. כדי שלא לפגוע במקבל כתב: "הרשה לי לזכות במצוה זו, ואל תסרב לקבל את המזוזות מידי". ואם כי מצוות רבות היו לר'

דרך חיים

הפרשה פותחת בציווי: "קדשים תהיו כי קדוש אני ה' אלהיכם" (ויקרא יט ב). בהבנת הציווי נחלקו המפרשים, וכתב רבינו בחיי (שם):

"ומפני זה נצטוינו בתורה שנפרוש מהתאות ואין צריך לומר בדבר האסור כי גם במותר, וכן אמרו רבותינו ז"ל: "קדש עצמך במותר לך". וכל הפורש עצמו מן התאוות נקרא קדוש, שכן מצוינו בנזיר שלא פורש אלא מהיין בלבד נקרא קדוש, שנאמר: (במדבר ו, ה) "קדוש יהיה גדל פרע שער ראשו". וכן ישראל בסיני נקראו קדושים כשקבלו התורה, כענין שכתוב: (שמות יט, ו) "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש". כדי שיפרשו מהתאוות נצטוו על מדת הקדושה".

כוונת הקדושה היא "קדש עצמך במותר לך", כדברי רבא (תלמוד בבלי מסכת יבמות דף כ עמוד א). בדברים האסורים אנו צריכים לנהוג איסור מצד חיוב התורה, אבל בשטחים שהם לכאורה 'אפורים', בהם אדם מחליט לעצמו האם להתקדש בהם או לא, שם התורה מצווה אותנו להוסיף קדושה ולנהוג בהם איסור.

לעתים אנו חשים שחוסר ההתקדשות אינו חולין וריק אלא רק חוסר מעלה, ומסבירים לעצמנו שלא כולם זוכים לדרוך בקודש. לעתים אנו אף מוסיפים משנה זהירות בטענה שהעלייה במדרגות מעל ההכשר הפנימי שלו כעת הינה חלילה בגדר "לא תעלה במעלות על מזבחי". אלא שלימדונו חכמי התורה כי 'עמלק' הוא ראשי התיבות של ציווי חז"ל "קדש עצמך מותר לך". יודע היצר האורב בנו שנמשל לעמלק כי יתקשה מאד להפיל את האדם הירא והשלם בדברי חטא ועוון. לכן יוצר הוא אשליה כי ההתקדשות הינה מעלה ולא עיקר, ומשם נפרץ לו הגדר ורגליו יורדות לפגום גם בעיקר חיובו עד ביתוק מוסדות ארץ חלילה. ההגדרות והסייגים באים כמשמרת למשמרת, באים כנקודת אחיזה לטובה עלייה וטיפוס במעלות הקדושה ולא חלילה לשם התעסקות במלחמת הגנה רוחנית על הבית. עיקר העיסוק שלנו בעבודת ה' צריך להיות עלייה מדרגה לדרגה בקדושה, שלא נעמוד על

שאלה: מה הגובה הנכון לקביעת המזוזה?
תשובה: בשליש העליון של הפתח. כך נפסק בהלכות מזוזה (שו"ע יו"ד סי' רפט). כשמקור הדין בגמרא (מנחות לג.) במחלוקת אמוראים. ויש מחלוקת בין הרמב"ם והרא"ש, ומרן השו"ע פסק לחוש לדעת הרמב"ם לקבוע ממש בשליש העליון.

אריה, לא סירב אחימאיר להוסיף עליהן עוד אחת...
(איש צדיק היה עמ' 200-201)

הלכה ומנהג

בהמשך ללימודנו משבוע שעבר בדין מליחת מאכלים, נדגיש שכל האיסור הוא רק במאכלים שהדרך לכבוש אותם (שו"ע שכא, שו"ע הרב ומ"ב). לכן מותר לתת בשבת מלח על גבי בשר או ביצה כדי לתבל אותם, ובלבד שאין בהם איסור בישול. אך גם בהם אסור לתת מלח ולהזמין זמן רב, משום שדומה לכובש כבשים. אך בעוד בצנן הדרך היא לאכלו מיד לאחר נתינת המלח על גבי חתיכה יחידה, בבשר וביצה אין צורך לאכלם מיד, שכל האיסור בהם הוא להניח את המלח על גבם למשך זמן ממושך (ט"ז ומג"א. עי' פמ"ג). ויש סוברים שהאיסור לתת עליהם מלח הוא רק אם נותן בשבת עבור מוצאי שבת (גר"א וא"ר). לכן הרוצה להקל יש לו על מה לסמוך. אסור לכבוש מלפפונים בשבת במים, וכן להוסיף מלפפון חי לצנצנת מלפפונים כבושים. אמנם לתת מלפפון חמוץ חזרה לתוך קופסת המלפפונים מותר. אך במלפפונים בכבישה ביתית יש לתת את הדעת במיוחד, משום שלעתים ישנם מלפפונים שלא נכבשו דיים, ויש איסור להשיבם אל המים בשבת. מותר להוסיף בשבת מים למי הכבישה, משום שבזה מחליש את כח החומץ ולא מוסיף כבישה. (שו"ע הרב).

שו"ת עם הרב חיים איזלס

שאלה: יש איסור לעבור בין שתי נשים גויות?
תשובה: המהרש"ם כתב שאינו יודע לענות על כך, ולכן אמר שיכול לעבור אך יאמר פסוק שמתחיל ב"לא" ומסתיים ב"לא".

שאלה: נפלה לי הטלית באמצע התפילה. האם עליי לשוב ולברך?
תשובה: אין צורך לברך, משום שנשארה על גופך הטלית-קטן. והמחצית השקל פסק שלא לברך. נכון שיש שחלקו עליו, אבל ספק ברכות להקל (מהרש"ם).

שאלה: אכלתי מוצרי חלב ושכחתי לברך 'בורא נפשות'. הפסקתי רבע שעה ולאחר מכן התחלתי סעודה בשרית עם לחם, מה עליי לעשות?
תשובה: ברכת המזון של הסעודה הבשרית תפטור גם את מוצרי הסעודה החלבית (מהרש"ם מהדו"ת סי' קטו).